

Wymagania edukacyjne kl. VIII

- **Wymagania edukacyjne z języka polskiego w klasie VIII niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych**

Ocena dopuszczająca - uczeń:

rozpoznaje utwory epickie, liryczne i dramatyczne, posługuje się podstawowymi pojęciami z teorii literatury; wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: fraszka, sonet, pieśń, hymn, satyra, tragedia, powieść historyczna), rozumie pojęcie środków poetyckich; wskazuje podstawowe konteksty wskazanych w PP lektur; czyta ze zrozumieniem fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych; głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy; czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i zna ich treść; tworzy zdania złożone, odróżnia mowę niezależną od zależnej; rozpoznaje słownictwo gwarowe, środowiskowe; rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, stosuje podstawowe zasady etykiety językowej, nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym; krótko wypowiada się ustnie na podany temat; z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi; pisze według podanego wzoru z pomocą nauczyciela poznane formy wypowiedzi, w tym: *rozprawkę, podanie, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad, recenzję, opowiadanie*; stosuje akapity; formułuje prostą tezę; przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia; z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania; rozpoznaje w różnych tekstach perswazję i manipulację; streszcza, formułuje pytania.

Ocena dostateczna - obowiązują wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto uczeń:

wskazuje cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach; stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków; wyszukuje w tekście literackim środki językowe, stara się je nazwać; cytuje fragmenty tekstu; klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy; rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: *reportaż i wywiad, artykuł*); stara się stosować normę wzorcową i użytkową tworzy wypowiedzenia złożone; przekształca poprawnie mowę niezależną w zależną; rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, słowa gwarowe; wyjaśnia znaczenie homonimów; dostosowuje styl do formy wypowiedzi, pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej; wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa podstawowych środków retorycznych; gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi; pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: *rozprawkę, podanie, CV, list motywacyjny, przemówienie, wywiad, recenzję, opowiadanie*; , formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza; formułuje proste wnioski; formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, czyta większość wymaganych lektur w całości i zna ich treść.

Ocena dobra - obowiązują wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto uczeń:

wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie; rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: *neologizm, symbol, alegorię, ironię*), próbuje określić ich funkcję, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór; odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze; wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury; wyszukuje i porządkuje cytaty; wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa; zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (*reportaż, wywiad, artykuł*), rozpoznaje i tworzy różne rodzaje wypowiedzi wielokrotnie złożonych; przekształca poprawnie mowę zależną w niezależną i odwrotnie, przestrzega zasad zapisu;

rozpoznaje zapożyczenia, archaizmy, neologizmy, kolokwializmy, słowa gwarowe;
odróżnia treść i zakres wyrazu;
używa homonimów;
rozpoznaje i nazywa różne style, przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego;
podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty;
głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację czyta wszystkie wymagane lektury w całości, zna ich treść i problematykę.

Ocena bardzo dobra – obowiązują wymagania na ocenę dobrą, a ponadto uczeń:

omawia cechy utworów synkretycznych;
omawia cechy gatunkowe czytanych utworów;
wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich;
interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze;
wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury;
funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, określa cechy gatunków dziennikarskich (*reportaż, wywiad, artykuł*);
rozróżnia i stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych;
funkcjonalnie korzysta ze słowników;
tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi;
swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów;
podaje celne i różnorodne przykłady.

Ocena celująca – obowiązują wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto uczeń:

samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory;
biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich;
objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury;
wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką;
formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy;
doskonalili własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu; wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach;
zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty, wypowiada się, realizując zamierzony cel;
wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne i stylistyczne;
wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy;
chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań na ocenę dopuszczającą, w związku z tym nie jest w stanie wykonać nawet z pomocą nauczyciela zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

W odniesieniu do uczniów z opiniami poradni psychologiczno - pedagogicznej stosuje się zindywidualizowane wymagania i ocenianie bieżące umiejętności oraz nabywanej wiedzy.